

Τα ίχνη της γέννησής της Αφροδίτης χάνονται στα απύθμενα βάθη των αιώνων, όσο πίσω μπορεί να φτάσει η αναζήτηση. Έρχεται από τη λατρευτική πρακτική των Σουμερίων, χωρίς να ξέρουμε αν είναι δικό τους δημιούργημα ή κι αυτοί την παρέλαβαν από προγενέστερους. Την παρέδωσαν στους Βαβυλώνιους ως Ιστάρ και στους Αιγυπτίους ως Ίσιδα. Την κληρονόμησαν οι Φοίνικες ως Ασάρτη, όνομα που οι Αιγύπτιοι έδιναν στη θεότητα Αφρόδιτος των Κυπρίων ή Ερμαφρόδιτος των Ελλήνων. Στους Ιουδαίους την βρίσκουμε ως Αστορέχ, ενώ οι Έλληνες διαχώρισαν τη λατρεία της δίνοντας ιδιότητές της και στην Δήμητρα.

Δεν μπορούσε να γίνει αλλιώς καθώς για τους ανατολικούς λαούς ήταν θεά της ομορφιάς, του έρωτα, της γονιμότητας γης και ανθρώπων, προστάτισσα των ιερόδουλων αλλά και του πολέμου και των μητέρων. Για τους Έλληνες μερικά πράγματα ήταν ασυμβίβαστα. Ομορφιά και έρωτας δεν πάνε με την παραγωγικότητα της γης ούτε συμβαδίζουν με τον πόλεμο, αν και η αρχαία λατρεία επέζησε στους Σπαρτιάτες, που έβαζαν στην πρώτη γραμμή της μάχης τους ωραιότερους από τους πολεμιστές χωρίς να πολυξετάζουν ποια ήταν η αιτία αυτού του εθίμου. Άλλωστε, ο βασικός μύθος που αναφέρεται στην Ιστάρ και τον Ταμούζ, έχει διαχωριστεί στην ελληνική μυθολογία στις ιστορίες της Δήμητρας με την Περσεφόνη και της Αφροδίτης με τον Άδωνη (όπου και πάλι μπλέκεται η Κόρη).

Η «ιερή πορνεία»

Η θέση της γυναίκας στην ελληνική πραγματικότητα, αν και περιορισμένη, δεν έπαυε να είναι σεβαστή. Αλλιώς, όμως, ήταν τα πράγματα στους ανατολίτες. Ο Ηρόδοτος, στον καιρό του, είδε στην Βαβυλώνα πράγματα που του έκαναν κατάπληξη και τα κατέγραψε. Λέει στο Βιβλίο Α' § 199 (μετάφραση Αδ. Θεοφίλου):

«Κάθε γυναίκα ντόπια πρέπει μια φορά στην ζωή της να πάει να καθίσει σ' ένα ιερό της Αφροδίτης και να συνευρεθεί με έναν ξένον (...) Μέσα στον ιερό περίβολο της Αφροδίτης είναι καθισμένες, μ' ένα στεφάνι από σχοινί γύρω στο κεφάλι τους, πλήθος γυναίκες. Γιατί άλλες πάνε κι άλλες έρχονται. Ανάμεσά τους υπάρχουν προς όλες τις μεριές ελεύθεροι διάδρομοι με τεντωμένα σχοινιά απ' όπου περνούν οι ξένοι και διαλέγουν. Όταν πάει και καθίσει εκεί μια γυναίκα, δεν γυρνάει σπίτι της, προτού ένας ξένος της πετάξει πάνω στα γόνατα ένα ασημένιο νόμισμα και συνευρεθεί μαζί της...».

Ο ιστορικός σημειώνει πως το ίδιο έθιμο υπήρχε και στις αποικίες των Φοινίκων στην Κύπρο και πως για τις όμορφες η εμπειρία αυτή τέλειωνε γρήγορα, ενώ για τις άσχημες ο καιρός κυλούσε βασανιστικός. Υπήρχαν γυναίκες που περίμεναν και τέσσερα χρόνια, ώσπου να βρεθεί κάποιος σπλαχνικός να τις διαλέξει. Στην Ανατολή, η εξουσία του άνδρα ισοδυναμούσε με τη μετέπειτα εξουσία του φεουδάρχη στον μεσαίωνα, όταν έμπαινε ζήτημα για το «δικαίωμα της πρώτης νύχτας».

(τελευταία επεξεργασία, 4 Ιανουαρίου 2021)